

Горбов В.В.

к.соц.н., доцент кафедри соціології
*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені В. Гетьмана»*

Чайка В. Г.

студент VI курсу факультету управління персоналом,
соціології та психології
*ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана»,
Україна*

ВІРТУАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Українському суспільству в сьогоdnішніх реаліях характерний стрімкий розвиток комп'ютерних інформаційних технологій і систем телекомунікацій. За останні роки в цій області відбулися якісні зміни, пов'язані з формуванням і функціонуванням інтернету. На даний час Україна розвивається як інформаційна держава. В її економічному просторі з'являється все більше інноваційних елементів. Все частіше можна побачити що стара система координат з її правилами дещо деформується або ж трансформується. В цьому просторі основу якого складає взаємодія людей, груп та цілих інститутів, з'являється новий простір – віртуальний. Новий простір – нова система, взаємодіють вже не люди а знаки та символи, такі собі симулякри людей. Поняття “віртуалізація” походить від слова “віртуальний”, яке, своєю чергою, може означати, відповідно до англійсько-українського словника – “фактичний, дійсний; можливий, гаданий”.

На сьогодні мережа Інтернет стала тим простором де формуються та розвиваються різні соціальні процеси. Площиною в якій раніше не бачені речі зробили можливим появу нових соціальних груп, нових зірок та нових форм заробітку. З'являється «новий» тип людей, які завдяки своєму креативу, технічним засобам та певному багажу навичок змогли монетизувати свій час перетворюючи різний контент в гроші. Формується новий клас відеоблогерів, ще десять років тому, цього майже не було, а зараз стає мало не нормою. Ці люди отримали офіційну професію на основі свого хобі. Ще одним цікавим явищем сучасності є інста-зірки, які завдяки своїй неординарності чи іншим особистим якостям здобули популярність в соціальній мережі, і тепер успішно перетворюють її в матеріальні атрибути.

З метою дослідження основних тенденцій щодо віртуалізації українського суспільства у 2020 році авторами було проведене пілотажне дослідження (N 100). За даними

дослідження видно, що 76% респондентів проводять у віртуальному просторі більше 3 годин на день, а 35% більше 6 годин. Згідно з отриманими даними в топову трійку інтернет-серфінгу увійшли прослуховування музики, перегляд фільмів або ж серіалів та новин від друзів - ці теми є актуальними для 80% опитаних. Найменш популярним виявився контент від мережевих зірок, актуальний для 33%, та контент ігрової спрямованості, уподобаний 42% респондентів.

В кожного третього респондента є віртуальний друг і майже 4/5 опитаних проводять ту чи іншу кількість часу в ігровій реальності. На питання, «Що ж саме Вас приваблює в іграх», ми отримали наступні результати. 84% опитаних до ігрового простору заманює можливість відкинути зайві переживання та розслабитись. Для 64% гра дарує нові виклики та цілі, ще 60% цікавляться захоплюючими сюжетами віртуальної сторони. З вище зазначеного можна зробити висновок, що віртуальний ігровий світ для респондентів – це яскравий вигаданий простір зі своєю загадкою, який дає можливість відволіктись та відпочити.

З даних дослідження бачимо, що найбільше нерозуміння та негативу викликає трата грошей на віртуальні ігри, 28% опитаних негативно ставляться до цього явища. Також варті уваги 60% опитаних які розцінюють кіберспорт як позитивне явище. Також відслідковується позитивне ставлення до такого прояву віртуалізації економічної сфери як фріланс, 84% позитивних відгуків.

Згідно з отриманими даними, найменш популярними інтернет послугами є ігровий донат, онлайн курси та комунальні послуги, 60%, 48% та 35% респондентів відповідно ними не користуються в повсякденній рутині. Певну популярність у респондентів заслужили наступні послуги віртуального простору. Інтернет-банкінг – 71%, інтернет-магазини – 69% та купівля квитків транспорт – 67% розваги – 61% респондентів користуються на регулярній основі. Отже, віртуальний простір - це простір знаків та символів, попри здавалось би ефемерність цей простір цілком реальний. Він визначає вектори соціальних перетворень у різних соціальних сферах – економіці, політиці, культурі, релігії тощо, динаміка яких корелює з особливостями конкретного суспільства, а також впливає на соціалізацію особистості і її соціальну діяльність.